

Underlag för beslut om stadsrevisionens budget 2025– 2027

Revisorernas budget bereds av kommunfullmäktiges presidium. Denna ordning syftar till att säkerställa revisionens oberoende ställning. Kommunfullmäktige behandlar revisorernas budget i särskilt budgetärende. I enlighet med *Reglemente för Göteborgs Stads revisorer* upprättar revisorskollegiet förslag till budget för revisionen av kommunen.

Stadens revisorer genomför granskning av samtliga nämnder och kommunstyrelsen samt de kommunala hel- och delägda bolagen. Stadsrevisionen fakturerar Göteborgs Stads bolag för utförd revision.

I följande avsnitt presenteras övergripande revisionens inriktning och de ekonomiska konsekvenserna som baseras på generella antaganden avseende kostnadsutveckling.

Uppdrag

Revisorerna uppdrag är reglerat i lag och god sed. Granskningen ska genomföras med en sådan omfattning att revisorerna årligen kan bedöma att:

- kommunens och de kommunala bolagens utövade verksamhet är ändamålsenlig och ekonomiskt tillfredsställande.
- den interna kontrollen i kommunstyrelsen, nämnder och bolag är tillräcklig.
- resultatet i delårsrapporter och årsbokslut är förenliga med de mål fullmäktige beslutat om.
- Göteborgs stads delårsrapport och årsredovisning som omfattar kommunen och den sammanställda redovisningen, är upprättade i enlighet med lagstiftning och god redovisningssed och ger en rättvisande bild av resultat och ekonomisk ställning.

Vision och mål

Revisorernas vision är att stärka tilltron till det demokratiska systemet. Det uppnås genom att granskningen bidrar till att göra tydligt och synligt hur kommunens uppdrag genomförts och att granskningen medverkar till en ändamålsenlig styrning och ledning av stadens verksamheter.

Revisorerna har formulerat följande övergripande mål för 2024–2026:

- Stadsrevisionen ska vara oberoende, publik och tydlig.
- Stadsrevisionen ska ha hög trovärdighet och skapa högt förtroende för revisionens iakttagelser.
- Stadsrevisionen ska arbeta stödjande genom att i sin granskning bidra till en ändamålsenlig verksamhet.

Revisionens omfattning och inriktning 2025–2027

Revisorerna ska bedriva ett väl underbyggt revisionsarbete till stöd för fullmäktiges ansvarsprövning av nämnderna och kommunstyrelsen. Den planerade revisionen ska uppfylla de krav som ställs i lagstiftning och god kommunal revisionssed.

Granskningen baseras på en analys av de risker som utgör hot eller hinder för att kommunfullmäktiges mål och verksamheternas uppdrag ska kunna uppfyllas. Riskerna värderas utifrån väsentlighetskriterier. Analysen sker genom en systematisk identifiering och värdering av risker. Inom kommunal revision omfattar väsentlighetsbegreppet inte bara verksamheternas ekonomiska och finansiella förhållanden, utan också principfrågor som i olika avseenden utmärker kommunal verksamhet.

Inriktningen för granskningen fastställs av revisorsgruppen och dokumenteras i en revisionsplan inför varje nytt revisionsår. Revisionsplanen anger granskningens inriktning och omfattning med utgångspunkt från prioriterade riskområden samt innehåller de under året planerade revisionsinsatserna. Revisionsplanen kompletteras under året med granskningsplaner för kommunstyrelsen, nämnder och bolag samt granskningsplaner för större projekt som berör flera enheter. Nedan kommenteras översiktligt några av de områden som årligen ingår i revisorernas granskningsuppdrag.

Intern styrning och kontroll

Det är nämnder och styrelser som har ansvar för den interna styrningen och kontrollen inom sina områden. Revisorernas uppdrag är att pröva om denna är tillräcklig.

Intern styrning och kontroll är en process där politisk och professionell ledning samt personal samverkar för att med rimlig grad av säkerhet kunna nå:

- ändamålsenlig och effektiv verksamhet
- tillförlitlig finansiell rapportering och information om verksamheten
- efterlevnad av lagar, föreskrifter och riktlinjer.

Med intern styrning och kontroll avses systematiskt ordnade kontroller i organisationen, system, processer och rutiner med det primära syftet att nämnden eller styrelsen ska fullgöra sitt uppdrag och uppfylla kommunfullmäktiges mål. I den interna styrningen och kontrollen ingår därmed att skapa ändamålsenliga och väl dokumenterade rutiner, skydda mot förluster eller förstörelse av tillgångar och att upptäcka samt eliminera fel.

Stadsrevisionen har som ambition att bidra till utvecklingen av en god organisationskultur i stadens nämnder och styrelser. Stadsrevisionen vill bidra till att öka kunskapen och insikterna om de behov och grundläggande synsätt som bär upp en god intern kontroll.

Ändamålsenlighet

Granskning av ändamålsenlighet är ett av huvuduppgifterna för den kommunala revisionen. Att granska om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt sätt handlar om att värdera om verksamheten lever upp till fullmäktiges mål, beslut och riktlinjer samt de föreskrifter och lagar som gäller för verksamheten.

Granskning av ändamålsenlighet görs genom inriktning på nämnders och bolags huvudprocesser och kärnverksamheter, så som de är formulerade i lagstiftning, riktlinjer, ägardirektiv och reglemente.

Upphandling och inköp

Värdet av Göteborgs Stads samlade upphandling och inköp är omfattande. Upphandling och inköp är också ett förtroendekänsligt område. Som en följd av detta är det av betydelse att nämnder och bolag har en god intern kontroll över upphandlings- och inköpsprocessen. Ytterligare en utmaning som nämnder och bolag har att möta när en upphandling är genomförd och avtal är tecknat är att tillförsäkra sig ändamålsenliga och tillräckliga förutsättningar att styra, följa upp och kontrollera den verksamhet som utförs av externa leverantörer.

Stadsrevisionen har ett särskilt uppdrag från kommunfullmäktige att löpande granska upphandlings- och inköpsverksamheten i staden.

Förtroendekänsliga områden

Verksamhet som bedrivs med offentliga medel ska förvaltas på ett betryggande sätt och med en tillfredsställande intern kontroll. Därtill har både Göteborgs Stad och allmänheten ett stort intresse av saklighet och opartiskhet i utövandet av offentlig verksamhet och att förtroendet för staden och dess anställda upprätthålls. Regeringsformen anger att den som fullgör offentliga förvaltningsuppgifter ska iaktta saklighet och opartiskhet och det finns regler om jäv som syftar till att garantera objektivitet och saklighet inom offentlig verksamhet.

Att minska riskerna för oegentligheter och för att någon i organisationen gör fel eller utsätts för otillåten påverkan i sin tjänsteutövning, är en viktig fråga för staden. Inom vissa områden är riskerna för förtroendeskada förhöjda. Det rör sig bland annat om resor i tjänsten, representation, bisysslor, arvoden, jäv, myndighetsutövning, leverantörsuppföljning, lagerhantering, hyressättning, föreningsbidrag.

Stadsrevisionen genomför årligen granskning inom något eller några av dessa områden.

God ekonomisk hushållning och finansiella risker

Nämnderna ska bedriva sin verksamhet inom befintliga ekonomiska ramar och i enlighet med fullmäktiges beslutade mål och riktlinjer. Resurserna inom den kommunala sektorn är i hög grad uppbundna i långsiktiga åtaganden i form av till exempel anställningsavtal, hyresavtal eller investeringar i anläggningstillgångar. Därför krävs en god framförhållning och beredskap för att kunna anpassa verksamheten till nya eller

förändrade förutsättningar. Det är då av yttersta vikt att uppföljning av ekonomi och verksamhet för hela staden ger tillförlitlig information under hela året.

Enligt kommunallagen ställs preciserade krav på kommunerna att besluta om både finansiella och verksamhetsmässiga mål som är av betydelse för god ekonomisk hushållning. De prioriterade målen för verksamheten följs upp och återrapporteras i uppföljningsrapporter under året och i samband med årsbokslutet.

Revisorernas uppdrag omfattar att uttala sig om uppföljningen av kommunfullmäktiges mål för god ekonomisk hushållning i samband med årsbokslut och delårsbokslut.

Den årliga revisionen bildar även grund till revisorernas uttalande om räkenskaperna är rättvisande.

Stadsrevisionens arbetssätt

Revisorernas arbetssätt utgår från god revisionssed i kommunal verksamhet – såsom denna uttolkas av Sveriges kommuner och regioner. I denna anges att revisorernas arbete ska vara stödjande, vilket uppnås bland annat genom en god dialog med nämnder och bolagsstyrelser. Det är stadsrevisionens ambition och förhoppning att de rekommendationer till förbättringar i verksamheten som lämnas i redogörelser och rapporter ska uppfattas som en del i revisorernas stödjande arbete.

Revisorernas riskvärdering resulterar ibland till bedömningen att det finns områden/processer som är i behov av mer genomgripande och fördjupade genomlysningar. Större projektgranskningar krävs ofta för att kunna granska mer omfattande och komplexa frågeställningar. Stadsrevisionens projektgranskningar omfattar oftast flera verksamheter vilket är en förutsättning för att kunna granska processer som spänner över flera nämnder och bolag. Dessa projektgranskningar redovisas till fullmäktige, och berörda nämnder och styrelser i form av särskilda rapporter. De är dock förhållandevis resurskrävande vilket leder till ett behov av prioriteringar. Samtidigt bedömer vi att projektgranskningar i många fall är en förutsättning för att kunna genomföra revisionen fullt ut enligt god revisionssed.

Dialog med nämnder och styrelse

En väl utvecklad dialog med nämnder och styrelser är ett betydelsefullt inslag i revisorernas arbete och bidrar till revisorernas förankring. Det är också en viktig del i det stödjande uppdraget. Revisorerna träffar årligen nämnder och styrelse för att informera om iakttagelser och bedömningar i samband med revisionen av det föregående verksamhetsåret samt för att informera om granskningsinriktning inför det kommande revisionsåret och föra dialog om viktiga frågor som nämnder och styrelse står inför.

Revisorerna träffar däremellan nämnder och bolagsstyrelser i de fall granskningen uppmärksammat väsentliga brister eller fel som det finns skäl att påtala i ett tidigt skede av den årliga granskningen. Av särskild vikt är att ha en dialog med nämnd eller styrelse vid risk för kritik.

Ny standard för kommunal räkenskapsrevision

De sakkunniga yrkesrevisorerna arbetar enligt den normering som utformas av branschorganisationen Sveriges kommunala yrkesrevisorer (SKYREV). Normeringen reglerar yrkesrevisorernas arbete såväl vid revision av verksamheten som den finansiella revisionen.

Som norm för den finansiella revisionen världen över finns International Standards on Auditing (ISA). Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) har i samverkan med SKYREV och Föreningen Auktoriserade Revisorer (FAR) gemensamt utarbetat en standard för kommunal räkenskapsrevision som bygger på den internationella standarden för finansiell revision. Den framtagna standarden för kommunal räkenskapsrevision ska användas av sakkunniga som arbetar med granskning av de kommunala räkenskaperna på uppdrag av förtroendevalda revisorer. Den nya standarden började tillämpas den 1 januari 2023.

Revisorernas resurser

Revisorernas uttalande till fullmäktige angående kommunstyrelsens och nämndernas ansvar bygger på den under året genomförda granskningen. Omfattningen och inriktningen av revisionen beror i sin tur på revisorernas bedömning av de risker som utgör hot eller hinder för att kommunfullmäktiges mål och verksamheternas uppdrag ska kunna fullgöras.

Uppkommer händelser under ett revisionsår som kräver att granskningen måste fördjupas inom ett visst område eller riktas mot ett område som inte prioriterats måste detta vara möjligt. Annars kan inte revisionsuppdraget fullgöras. Kostnaderna för revisorernas granskning påverkas också av förändringar i stadens nämndstruktur och organisationsformer. Erfarenheten visar att i perioder då det sker omfattande organisationsförändringar som påverkar flera verksamheter tenderar den löpande räkenskapsrevisionen bli mer tidskrävande.

Nedan redovisas utfall för 2023 och budgetram för 2024. Vidare redovisas resursbehov för år 2025 och en beräkning för åren 2026–2027.

Resurser för verksamhetsåren 2023–2024

I tabellen redovisas i sammandrag utfall för år 2023 samt budget för år 2024 efter beslut i kommunfullmäktige.

Ekonomiska resurser	Utfall 2023 (tkr)	Budgetram 2024 (tkr)
Förtroendevalda revisorer	-2 841	-3 180
Sakkunnigt biträde	-34 012	-37 292
Övriga kostnader	-7 638	-7 931
Summa kostnader	-44 491	-48 403
Fakturerade intäkter	5 305	5 607
Kommunbidrag	39 926	42 296
Summa intäkter	45 231	47 903
Årets resultat	740	-500
Eget kapital	4 105	2 200

Ekonomisk sammanställning för revisionsuppdraget åren 2025–2027

Som underlag för fullmäktiges beslut om revisorernas budget redovisas de beräknade ekonomiska konsekvenserna av revision som uppfyller kraven på god revisionssed för verksamhetsåren 2025–2027.

Granskningen utförs genom en kombination av egna yrkesrevisorer och externa konsulter. I huvudsak genomförs granskningen av stadens verksamheter av egen personal medan granskningen av räkenskaper upphandlas från externa byråer.

I uppföljningar som SKR har genomfört är erfarenheten att den nya standarden för kommunal räkenskapsrevision har lett till ökade kostnader för kommunernas och regionernas upphandlade granskning av räkenskaper. Hittills har dock kostnaderna för räkenskapsgranskningen i Göteborgs Stad inte påverkats nämnvärt med införandet av den nya standarden. En förklaring till detta kan vara att införandet av ny standard skett under en pågående avtalsperiod med tidigare överenskomna villkor och priser.

I skrivande stund pågår upphandling av revision av stadens räkenskaper för verksamhetsåren 2025 till och med 2027. Det är således fortfarande osäkert vad den slutliga kostnaden för räkenskapsrevisionen blir. Det finns dock indikationer på att kostnaden kan komma att ligga ungefär i nivå med tidigare gjorda budgetunderlag.¹ Utöver osäkerheten kopplat till kostnaden för räkenskapsrevisionen är bedömningen att

¹ Se Stadsrevisionens budget 2024-2026

kostnaden för egen personal, lokaler och arvoden ökar i nivå med SKR:s prisindex för kommunal verksamhet (PKV).

Beloppen i tabellen nedan har beräknats med utgångspunkt i nuvarande uppdrag. Fakturerade intäkter är beräknade med utgångspunkt från utförd revision i Göteborgs Stads bolag.

Beräknade ekonomiska resurser	2025 (tkr)	2026 (tkr)	2027 (tkr)
Förtroendevalda revisorer	-3 261	-3 344	-3 457
Sakkunnigt biträde	-38 564	-39 882	-41 238
Övriga kostnader	-7 680	-7 901	-8 170
Summa kostnader	-49 505	-51 127	-52 865
Fakturerade intäkter	5 752	5 908	6 109
Beräknat kommunbidrag	43 753	45 219	46 756
Summa intäkter	49 505	51 127	52 865
Årets resultat	0	0	0